

Toolbox

Elektrische installaties

Schiphol wil een veilige plaats zijn voor iedereen die ons bezoekt. Het maakt daarbij niet uit of je komt als passagier, bezoeker of om je werk te doen. Veiligheid is echter niet vanzelfsprekend. Vandaar dat we Golden Rules of Safety hebben opgesteld. De onderstaande Golden Rule of Safety gaat over het veilig stellen van elektrische installaties.

Werken met elektriciteit brengt hoge risico's met zich mee. Als er wat mis gaat, is het vrijwel altijd ernstig. Je kunt zwaargewond raken of zelfs overlijden. Dit moeten we voorkomen. Hoe? Door precies te weten welk elektrisch werk je wel en niet mag doen. Het is letterlijk een zaak van leven of dood, dat je weet welke risico's er zijn en hoe je gevaarlijke situaties kunt herkennen. Vandaar deze Golden Rule of Safety:

ELEKTRISCHE INSTALLATIES

Waarom elektriciteit risicovol is

Elektriciteit is levensgevaarlijk, want het is:

- onzichtbaar;
- reukloos;
- onhoorbaar en;
- als je het voelt, kan het te laat zijn!

Elektriciteit is zowel gevaarlijk voor de mens (Life critical) als het functioneren van Schiphol (Process critical)

Een verkeerde handeling met elektriciteit kan, zowel voor jezelf als voor het werk op Schiphol, grote gevolgen hebben:

- elektrocutie;
- ernstige brandwonden;
- vallen of struikelen als je schrikt;
- brand;
- explosie;
- uitvallen van assets van Schiphol;
- schade aan installatie(delen).

zie volgende pagina >

Heb je tips of opmerkingen hoe deze toolbox beter kan? Of wil je jouw mening met ons delen? We horen het graag via: safe_office@schiphol.nl.

Strengere regels, zeker op Schiphol

Binnen Schiphol werk je nooit alleen en zijn de omstandigheden waaronder je werkt altijd bijzonder. Helemaal als het gaat om elektriciteit. Juist omdat het hierbij zo nauw luistert met de veiligheid, werken we bij en op Schiphol volgens het Veiligheid Management Systeem Elektrotechniek (VMSE). Dit zijn regels en eisen die gesteld worden aan het werken aan- of in de buurt van elektrotechnische installaties. Alleen als we deze regels strikt toepassen kunnen we de veiligheid van jezelf, collega's, gebruikers, passagiers en bezoekers borgen.

LET OP

Vraag eerst toestemming aan de eigenaar van de installatie (van Schiphol), voordat je aan- of nabij een elektrotechnische installatie gaat werken.

Hoe je toestemming krijgt

Om aan de slag te mogen stel je eerst een werkvergunning op volgens de afspraken in het VMSE. Dit werkplan lever je uiterlijk 5 werkweken voordat je met het werk wilt beginnen in. Dit doe je bij de Installatieverantwoordelijke (IV-er) / Operationeel Installatieverantwoordelijke (OIV-er) of Werkverantwoordelijke (WV-er) van de afdeling waar je aan de slag gaat.

Een van deze personen bepaalt op basis van jouw aangeleverde gegevens of je meteen aan de slag kunt, of dat je nog extra maatregelen moet treffen. Het kan zijn dat een van deze mensen je mondeling toestemming moet geven voordat je echt met het werk kunt beginnen.

Volg altijd de aanwijzingen in de werkvergunning en de laatste informatie van de dienstdoende IV-er/OIV-er of WV-er op. Is er iets niet duidelijk? Vraag het aan degene van wie je de werkvergunning hebt gekregen.

Tref altijd de voorzorgsmaatregelen die horen bij het werk dat je gaat uitvoeren.

Veiligheidsregels

- Je mag nooit werken aan elektrische installaties die onder spanning staan;
- Je hebt altijd een werkvergunning nodig als je gaat werken aan elektrische installaties of elektrisch aangedreven apparatuur (zie VMSE);
- Je mag alleen werken aan of in de nabijheid van elektrische systemen, machines of apparatuur als je ziet dat ze zijn veiliggesteld (spanningsloosheid aangetoond, blokkeren, vergrendelen tegen inschakelen, aarden en labelen). Controleer of de installatie spanningsloos is. Dit noemen we ook wel Lock-out Tag-out Try-Out (LO-TO-TO). Controleer dit altijd! (Zie VMSE);
- Leg iedere elektrische veiligstelling vast; zie hiervoor de schakelprocedure per afdeling (zie VMSE);
- Iedereen die werkt aan elektrotechnische installaties moet STIPEL gecertificeerd zijn of aanwijzing vanuit zijn eigen werkgever bij zich hebben; en in sommige gevallen ook nog vanuit Schiphol. Je bent zelf verantwoordelijk voor het verlengen en up to date houden van deze benoeming/aanwijzing (Zie VMSE).

Goedkeuring werkvergunning

De IV-er /OIV-er of WV-er is bevoegd om de werkvergunning op te stellen en te accorderen.

Alleen bevoegd personeel mag elektrische veiligstellingen uitvoeren. En dit alleen met een werkvergunning en mondelinge toestemming van een IV-er/OIV-er of WV-er.

Neem je eigen verantwoordelijkheid!

- Controleer zelf, voordat je aan het werk gaat, of de installatie juist is vrijgeschakeld;
- Meten is weten: dus volg de procedures om aan te tonen dat een installatie niet meer onder spanning staat. Gebruik hiervoor de juiste meetapparatuur.

zie volgende pagina >

Laatste Minuut Risico Analyse

Je bent verplicht om voordat je gaat werken een LMRA te doen. Dit zijn voorbeeldvragen die je jezelf kunt stellen:

- Heb ik een werkvergunning van Schiphol;
- Is de werkvergunning duidelijk en gaat het specifiek over het werk dat ik ga doen;
- Is de werkvergunning besproken met alle betrokkenen voordat ik aan de slag ga;
- Ben ik echt bevoegd om dit werk te gaan doen;
- Heb ik mezelf ervan overtuigd dat spanningsloosheid aangetoond is?
En weet ik zeker dat ze ook zijn beveiligd tegen inschakelen (LO-TO-TO)
- Is mijn werkplek veilig, schoon, droog en zijn er geen andere risico's;
- Zijn alle elektrische onderdelen goed geïsoleerd en vrij van beschadigingen;
- Heb ik de geschikte PBM, mag ik ze nog gebruiken (houdbaarheid) en weet ik hoe ik ermee moet omgaan? Voorbeelden hiervan zijn schoenen met isolerende zolen, handschoenen, gelaatschermen, vlam vertragende kleding en in specifieke gevallen ook een vlamboogkleding;
- Heb ik toezicht geregeld bij risicovolle werkzaamheden aan elektrische installaties?
Want dan kunnen ze in geval van nood snel hulpverleners.

Ben je ondanks alle voorzorgsmaatregelen toch onder spanning komen te staan?

Meld je dan direct bij je leidinggevende en verantwoordelijke voor de werkzaamheden en vertel dat je onder spanning hebt gestaan.

LET OP!

Als je onder spanning hebt gestaan kunnen lichamelijke problemen ook pas na langere tijd zichtbaar worden. Voorkom problemen en meldt je dus altijd bij een arts.

Wat je van Schiphol mag verwachten

Schiphol zal er altijd voor zorgen dat iedereen zijn werk veilig kan doen aan of nabij elektrische installaties. We hebben onze werkinstructies en procedures up-to-date en beschikbaar. Ook zijn we altijd bereikbaar voor vragen of hulp: safe_office@schiphol.nl of via jouw leidinggevende. Mocht er desondanks ruimte zijn voor verbetering, dan staan we daar natuurlijk altijd voor open. We zijn tenslotte partners in veiligheid.

Wat Schiphol van jou verwacht

We willen dat je je verantwoordelijkheid neemt als het gaat om veilig werken. Zeker nabij of aan elektrische installaties. Waak voor werken op de 'automatische piloot en doe altijd een LMRA voordat je aan de slag gaat. Help een ander waar nodig.

www.schiphol.nl/veiligheid

TIPS:

Blijf altijd alert!

Bij twijfel: altijd vragen

Onderbreek indien nodig het werk